

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام

خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

کد آزمون: ۱۲۲۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
مؤسسه سروش اندیشه حیات

آزمون شبیه ساز کنکور

پاسخنامه آزمون پایه دهم انسانی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۳۵ دقیقه

تعداد سوال: ۱۳۰ عدد

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	عربی	۲۰	۱	۲۰	۲۰ دقیقه
۲	ریاضیات	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
۳	زبان و ادبیات اختصاصی	۲۵	۴۱	۶۵	۳۰ دقیقه
	علوم اجتماعی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۵ دقیقه
	تاریخ و جغرافیا	۲۰	۸۱	۱۰۰	۱۵ دقیقه
	فلسفه و منطق	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۲۰ دقیقه
	اقتصاد	۱۵	۱۱۶	۱۳۰	۱۵ دقیقه

به دانش فزای و به یزدان گرای، که او باد جان تورا رهنمای (فردوسی)

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۱ زیرا «التمارين» جمع مکسر غیرعاقل است که از نظر قواعد، مفرد مؤنث به حساب می آید؛ پس اسم اشاره آن باید به صورت مفرد مؤنث باشد و «هذه» درست است.
- ۲ - گزینه ۴ «إني بحاجة»: من نیاز دارم، من محتاجم (رد گزینه ۱) / «قطرات المطر»: قطره های باران / «لثغني»: تا پنهان کنند (رد گزینه ۲) / «الدموع المنهمرة»: اشک های ریزان (رد سایر گزینه ها) / «من عیونی»: از چشمانم، از دو چشمم (رد سایر گزینه ها)
- ۳ - گزینه ۴ میوه ها ← میوه خارج ساخته ← خارج می سازد
- ۴ - گزینه ۳ ترجمه صحیح گزینه ۳: پروردگار ما، ما را با قوم ستمگران قرار نمی دهد.
- *نکته*
- (رَبَّنَا: منادا- پروردگارا)
(رَبُّنَا: ترکیب اضافی- پروردگار ما)
- ۵ - گزینه ۲ هر هفته ۸ فقیر را در ۳ وعده (دفعه، مرتبه) غذا می داد. «ثمانية» مفعول به و منصوب است. بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۱: «۱»: فعل «تدرس»: درس بخوان، لازم است.
گزینه ۳: «۳»: «الصفحة» مفعول به و «الثانية» صفت و منصوب است («عشر» مفعول فیه است).
گزینه ۴: «۴»: ثلاثة: اسم ان و منصوب و «واحدًا» صفت است.
- ۶ - گزینه ۲ «الموعظة»: بر وزن مفعلة است. دقت کنیم با اسم فاعل ثلاثی مزید (مُعَظ - مَوْعِظَة) اشتباه گرفته نشود! بررسی سایر گزینه ها:
- بررسی گزینه ۱: (۱): الكافرون: اسم فاعل
بررسی گزینه ۳: (۳): باطلا: اسم فاعل
بررسی گزینه ۴: (۴): الآخرة: آخر بر وزن فاعل و اسم فاعل
- ۷ - گزینه ۲ بعد قلیل: بعد از مدت زمان کوتاهی (رد گزینه ۳) / عِنْدَمَا تَفْرَغ: هنگامی که خالی می شود مضارع است (رد گزینه های ۳ و ۴) / نَحْنُ نَمَارِسُ: ما تمرین می کنیم، انجام می دهیم (رد سایر گزینه ها) / نشاطاً حُرّاً: فعالیت آزادی / فی ساحة المدرسة: در حیاط مدرسه
- ۸ - گزینه ۱ ترجمه صحیح: این پدیده ای است که باران ماهی نامیده می شود. زیرا «هذه» مبتدا است و اسم بدون «أل» بعد از آن خبر است.
- ۹ - گزینه ۲ «يُشارِكُ» فعل مضارع از باب «مفاعلة» است. (شارِكٌ، يُشارِكُ، مُشارَكَةٌ)
- ۱۰ - گزینه ۱ کیفیت استعمال: چگونگی به کارگیری (به کار گرفتن) / الأعشاب الطيبة: گیاهان دارویی، طبی، پزشکی / قد ساعدت: کمک کرده است (رد گزینه های ۲ و ۴) / ضُجِعَ: ساختن (رد گزینه های ۳ و ۴) / الحيوانات الصحراوية والطيور: حیوانات صحرائی و پرندگان (رد گزینه های ۳ و ۴)
- ۱۱ - گزینه ۳ فاعل نداشته باشد، یعنی فعل جمله، مجهول باشد. (أُشْرِيتُ) فعل ماضی مجهول است. (کتاب های مفیدی از کتابخانه خریده شد). بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۱: «يُواصل» چون مفعول به (طريق) دارد پس حتماً معلوم است و فاعل نیز دارد.
گزینه ۲: (الله): فاعل، كَمْ مفعول به اول و ولدًا: مفعول به دوم. («يُعطي»: از فعل های دومفعولی است).
گزینه ۴: (أعبدوا الله): واو، فاعل به صورت ضمیر بارز و الله: مفعول به
- ۱۲ - گزینه ۳ تَصَدَّقْ + ن وقایه + ی
بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۱: یاء و نون در «تبنی» جزو حروف اصلی واژه بنی است.
گزینه ۲: بیّنی از صیغه «کَتَبْتَنِي» بوده و به سبب امر نون آن حذف شده و ضمیر یاء در آن باقی مانده است.
گزینه ۴: یاء در «یتمنی» نیز جزء حروف اصلی واژه تمّنی (مَ، ن، ی) است.
- ترجمه متن:
- بیشتر پرندگان سعی می کنند که هر ساله لانه خودشان را تغییر دهند. در این بین برخی از آنها برای خود دوبار در سال لانه می سازند به غیر از عقاب که برای زندگی و بقا در لانه اش برای سال های طولانی مراقبت می کند. این پرند به خاطر قدرت و توان در زندگی اش (از بقیه پرندگان) متمایز می شود و محل لانه اش را در بالاترین نقطه از کوه ها یا روی بالاترین درخت در جنگل انتخاب می کند و هر ساله به تعمیر و اصلاح لانه اش می پردازد و برای تقویت لانه، شاخ و برگ درختان، تکه های چوب و گاهی حتی قطعات آهنی را به لانه اش اضافه می کند. و به همین خاطر می بینیم که وزن لانه اش بعد از چند سال زیاد شده است.
- ۱۳ - گزینه ۴ ترجمه گزینه: عقاب برای اینکه قدرت و قوت لانه اش را زیاد کند شاخ و برگ و آهن به آن می افزاید. بررسی سایر گزینه ها:
- گزینه ۱: «علت این کار را تعمیر و اصلاح لانه ذکر می کند که غلط است.

گزینه ۲: علت را اضافه شدن وزن لانه می‌داند که مطابق متن نادرست می‌باشد.

گزینه ۳: علت این کار را طولانی کردن عمر آن می‌داند که نادرست است.

۱۴ - گزینه ۳ ترجمه گزینه: عقاب لانه‌اش را هر ساله تعمیر می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: پرندگان معمولاً جای لانه‌شان را تغییر نمی‌دهند.

گزینه ۲: عقاب لانه‌اش را بالای همه درختان می‌سازد.

گزینه ۴: همه پرندگان لانه‌شان را در نقاط مرتفع می‌سازند.

۱۵ - گزینه ۳ سؤال می‌پرسد که از زندگی عقاب چه درسی یاد می‌گیریم؟

با توجه به متن بهترین پاسخ گزینه ۳ است، یعنی انتخاب اهداف و مقاصد عالی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ساختن خانه‌های آهنی

گزینه ۲: ساختن خانه‌هایمان در کوه‌ها

گزینه ۴: تغییر ندادن هر ساله خانه‌مان

۱۶ - گزینه ۲ «يُؤَاطِبُ» مضارع ثلاثی مزید از باب مفاعلة است و مفرد مذکر غایب (للفائِب) می‌باشد و با توجه به اولین صیغه ماضی آن «وَاطَبَ» یک حرف زائد (الف) دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مجرد ثلاثی - زیاده حرفین، نادرست هستند.

گزینه ۳: زیاده حرفین، نادرست هستند.

گزینه ۴: من باب تفاعل، نادرست هستند.

۱۷ - گزینه ۳ قَطَعَ جمع مکسر قطعه است. اسم مؤنث به شمار می‌آید و با توجه به اینکه به الحید (اسم معرفه) اضافه شده، معرفه است. با توجه به متن مجرور به حرف جر می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مفرد - مذکر - صفة نادرست هستند.

گزینه ۲: نکره نادرست است.

گزینه ۴: مفرد - مذکر - جار و مجرور، نادرست هستند.

۱۸ - گزینه ۱ در این گزینه «تَسْتَحْدِمُ» و «مَعِيَّةٌ» صحیح است.

۱۹ - گزینه ۳ فعل «يَنْتَعِ» از باب «افتعال» است و فعل مضارع آن بر وزن «يَفْعِلُ» صحیح است.

۲۰ - گزینه ۴ ترجمه عبارت: «دشمنی عاقل از دوستی نادان بهتر است».

با توجه به مفهوم عبارت، در گزینه ۴ به دوست نادان و دشمن دانا اشاره‌ای نشده بلکه در مورد دوست داشتن مردم و رحم نکردن مردم است.

۲۱ - گزینه ۱

$$x^2 + 5x = 0 \rightarrow x(x + 5) = 0 \rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x + 5 = 0 \rightarrow x = -5 \end{cases}$$

۲۲ - گزینه ۱

$$2x^2 + kx + 1 - k = 0 \Rightarrow \text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = \frac{c}{a} = 5 \Rightarrow \frac{1-k}{2} = 5 \Rightarrow 1-k = 10 \Rightarrow k = -9$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 9x + 10 = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (-9)^2 - 4 \times 2 \times 10 = 81 - 80 = 1$$

$$\Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{9 \pm \sqrt{1}}{2(2)} \Rightarrow \text{ریشه بزرگ‌تر} = \frac{9+1}{4} = \frac{10}{4} = 2.5$$

۲۳ - گزینه ۱ معادله را به روش کلی یا Δ حل می‌کنیم:

$$2x^2 - 7x + 3 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 2 \\ b = -7 \\ c = 3 \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-7)^2 - 4 \times (2) \times (3) = 49 - 24 = 25$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow x_1 = \frac{-(-7) + \sqrt{25}}{2 \times 2} = \frac{7+5}{4} = 3$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow x_2 = \frac{-(-7) - \sqrt{25}}{2 \times 2} = \frac{7-5}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

۲۴ - گزینه ۴ می‌دانیم وقتی یکی از ریشه‌های معادله $ax^2 + bx + c = 0$ صفر است که $c = 0$ باشد، بنابراین:

$$x^2 + 2x + m - 5 = 0 \rightarrow a = 1, b = 2, c = m - 5 \xrightarrow{c=0} m - 5 = 0 \rightarrow m = 5$$

۲۵ - گزینه ۲ ابتدا در معادله به جای x عدد ۱ قرار می‌دهیم:

$$\frac{4}{a-2} + \frac{a}{2} = a \xrightarrow{(1)} \frac{4}{a-2} = \frac{a}{2} \Rightarrow a^2 - 2a = 4 \Rightarrow a^2 - 2a - 4 = 0$$

تجزیه

$$\longrightarrow (a-4)(a+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a=4 \\ a=-2 \end{cases}$$

۲۶ - گزینه ۲ ابتدا ریشه‌های مخرج را به دست می‌آوریم:

$$\frac{x+1}{x+2} = \frac{x+3}{x-1} \rightarrow x \neq -2, 1$$

حال معادله را حل می‌کنیم:

$$(x+1)(x-1) = (x+3)(x+2) \Rightarrow x^2 - 1 = x^2 + 5x + 6$$

$$\Rightarrow x^2 - x^2 - 5x = 6 + 1 \Rightarrow -5x = 7 \Rightarrow x = \frac{7}{-5} = -\frac{7}{5}$$

این ریشه قابل قبول می‌باشد زیرا ریشه‌ی مخرج معادله نمی‌باشد.

۲۷ - گزینه ۲

در تابع اگر دو زوج مرتب دارای مؤلفه‌های اول برابر باشند، باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها نیز باهم برابر باشند.

$$(m^2 - 4, 5) = (m^2 - 4, m^2 - 11) \Rightarrow m^2 - 11 = 5 \Rightarrow m^2 = 16 \xrightarrow{\text{جذر}} m = \pm 4$$

$$m = 4 \Rightarrow f = \{(12, 5), (12, 2)\} \Rightarrow f \text{ تابع نیست}$$

$$m = -4 \Rightarrow f = \{(12, 5), (4, 2)\} \Rightarrow f \text{ تابع است}$$

پس فقط جواب $m = -4$ قابل قبول است.

۲۸ - گزینه ۱ رابطه‌ای تابع است که هر عضو از دامنه فقط به یک عضو از برد نسبت داده شود. بنابراین فقط گزینه‌ی «۱» تابع است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»:

$$\sqrt{4} = 2 \Rightarrow \begin{cases} (2, 1) & \text{عضو رابطه است} \\ (2, 3) & \text{عضو رابطه است} \end{cases} \rightarrow \text{تابع نمی‌باشد}$$

گزینه‌ی «۳»:

$$\begin{cases} (2, 5) \in R \\ (2, 2) \in R \end{cases} \rightarrow \text{تابع نمی‌باشد}$$

گزینه‌ی «۴»:

$$\sqrt{9} = 3 \Rightarrow \begin{cases} (3, 1) \in f \\ (3, 2) \in f \end{cases} \rightarrow \text{تابع نمی‌باشد}$$

۲۹ - گزینه ۳ دو زوج مرتب هنگامی با یکدیگر برابرند که مؤلفه‌های آن‌ها نظیر به نظیر با یکدیگر برابر باشند. داریم:

$$(a - 3b, 8) = (-4, a + b) \Rightarrow \begin{cases} a - 3b = -4 \\ a + b = 8 \end{cases} \xrightarrow{\times -1} \begin{cases} a - 3b = -4 \\ -a - b = -8 \end{cases}$$

$$-4b = -12 \Rightarrow \boxed{b = 3}$$

$$\Rightarrow a + b = 8 \Rightarrow a + 3 = 8 \Rightarrow \boxed{a = 5}$$

$$\Rightarrow ab = a \times b = 5 \times 3 = 15$$

۳۰ - گزینه ۱

به جای تمام x ها، $2 - \sqrt{3}$ را جایگزین می‌کنیم.

$$f(2 - \sqrt{3}) = \frac{2(2 - \sqrt{3})^2 + 2}{(2 - \sqrt{3})^2 - 3} \xrightarrow{\text{اتحاد مربع دو جمله‌ای}} \frac{2(4 - 4\sqrt{3} + 3) + 2}{(4 - 4\sqrt{3} + 3) - 3}$$

$$= \frac{2(7 - 4\sqrt{3}) + 2}{7 - 4\sqrt{3} - 3} = \frac{14 - 8\sqrt{3} + 2}{4 - 4\sqrt{3}} = \frac{16 - 8\sqrt{3}}{4 - 4\sqrt{3}} \xrightarrow{\text{فکتور از ۴ در صورت و مخرج}} \frac{4(4 - 2\sqrt{3})}{4(1 - \sqrt{3})} \xrightarrow{\text{ساده کردن ۴}} \frac{4 - 2\sqrt{3}}{1 - \sqrt{3}} \xrightarrow{\text{از صورت و مخرج}} \frac{4 - 2\sqrt{3}}{1 - \sqrt{3}}$$

$$\xrightarrow{\text{مخرج کسر را گویا می‌کنیم}} \frac{4 - 2\sqrt{3}}{1 - \sqrt{3}} \times \frac{1 + \sqrt{3}}{1 + \sqrt{3}} = \frac{4 + 4\sqrt{3} - 2\sqrt{3} - 6}{1 - 3} = \frac{-2 + 2\sqrt{3}}{-2} = \frac{-2(1 - \sqrt{3})}{-2} = 1 - \sqrt{3}$$

۳۱ - گزینه ۳

$$f(2 - \sqrt{3}) = \sqrt{-2(2 - \sqrt{3})^2 + 8(2 - \sqrt{3}) + 7} = \sqrt{-2(4 + 3 - 4\sqrt{3}) + 16 - 8\sqrt{3} + 7}$$

$$= \sqrt{-2(7 - 4\sqrt{3}) + 23 - 8\sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow f(2 - \sqrt{3}) = \sqrt{-14 + 8\sqrt{3} + 23 - 8\sqrt{3}} = \sqrt{23 - 14} = \sqrt{9} = 3$$

۳۲ - گزینه ۳

$$\begin{cases} f(3) = |2(3)^2 - 4(3)| = |18 - 12| = |6| = 6 \\ g(0) = 1, g(2) = 3 \end{cases} \Rightarrow \frac{f(3) \times g(0)}{g(2)} = \frac{6 \times 1}{3} = \frac{6}{3} = 2$$

۳۳ - گزینه ۳ ضابطه نمودار تابع خطی که از مبدأ عبور می کند به صورت $f(x) = ax$ می باشد که با جایگذاری $f(-3) = 2$ در آن مقدار a را می یابیم.

$$f(x) = ax \xrightarrow{x=-3} f(-3) = a \times (-3) \xrightarrow{f(-3)=2} 2 = a \times (-3) \Rightarrow a = -\frac{2}{3}$$

پس ضابطه تابع به صورت $f(x) = -\frac{2}{3}x$ است که با قراردادن $x = 3$ در آن مقدار تابع $f(3) = -2$ می باشد. با توجه به گزینه ها، نمودار گزینه ۳، صحیح است.

۳۴ - گزینه ۴ نوع متغیر رشته های دو میدانی در المپیک کیفی اسمی است و نوع متغیر رکورد پرتاب نیزه شرکت کنندگان در المپیک کمی فاصله ای است.

۳۵ - گزینه ۲ اگر تمام داده های دسته ی اول را در عدد ۱۰ ضرب کنیم سپس با عدد ۵ جمع کنیم، داده های دسته ی دوم به دست می آید. پس میانگین داده های دسته دوم ۱۰ برابر میانگین داده های دسته ی اول به اضافه ی ۵ می باشد، داریم:

$$\bar{x}_2 = 10\bar{x}_1 + 5 \Rightarrow \bar{x}_2 = 10 \times 14.5 + 5 = 145 + 5 = 150$$

۳۶ - گزینه ۳ مد داده ای است که بیش ترین فراوانی را دارد، از طرفی چون با میانه برابر است پس از مرتب کردن، داده ها را در ۲ حالت می بینیم:

$$1) 60, 70, x = 70, 80, 110$$

$$2) 60, 70, x = 80, 80, 110$$

حال میانگین را محاسبه می کنیم:

$$x = 80 : \bar{x} = \frac{70 + 110 + 80 + 60 + 80}{5} = 80 \text{ ق ق}$$

$$x = 70 : \bar{x} = \frac{70 + 110 + 70 + 60 + 80}{5} = 78 \text{ غ ق ق}$$

۳۷ - گزینه ۴ طبق فرمول میانگین موزون در جدول فراوانی داریم:

$$\bar{x} = \frac{f_1 x_1 + \dots + f_n x_n}{f_1 + \dots + f_n}$$

برای محاسبه میانه، داده ها را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم. چون تعداد داده های فرد (۱۳) است، داده وسطی میانه است.

$$10 \text{ و } 10 \text{ و } 10 \text{ و } 10 \text{ و } 10 \text{ و } 12 \text{ و } 12 \text{ و } 12 \text{ و } 15 \text{ و } 15 \text{ و } 15 \text{ و } 19 \text{ و } 19$$

$$\bar{x} = \frac{5 \times 10 + 12 \times 3 + 19 \times 2 + 15 \times 3}{13} = 13$$

$$\Rightarrow 13 - 12 = 1$$

۳۸ - گزینه ۴ در صورت اضافه شدن ۳ داده جدید، میانگین جدید نسبت به میانگین اولیه تغییری نمی کند، پس میانگین این ۳ داده با میانگین اولیه برابر است:

$$\bar{x} = \frac{26 + 16 + 24}{3} = \frac{66}{3} = 22$$

پس میانگین ۱۱ داده اولیه ۲۲ بوده و چون واریانس آنها صفر است، در نتیجه داده ها با هم برابرند. هریک از این ۱۱ داده برابر ۲۲ هستند، چون میانگین تعدادی داده یکسان برابر با خود داده ها است.

$$\sigma = \sqrt{\frac{(22 - 22)^2 + (22 - 22)^2 + \dots + (22 - 22)^2 + (24 - 22)^2 + (16 - 22)^2 + (26 - 22)^2}{14}}$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{0 + 0 + \dots + 0 + 4 + 36 + 16}{14}} = \sqrt{\frac{56}{14}} = \sqrt{4} = 2$$

۳۹ - گزینه ۲ می دانیم با توجه به شکل باید مجموع کل زاویه ها برابر 360° شود؛ داریم:

$$36^\circ + 72^\circ + 108^\circ + \hat{A} = 360^\circ \Rightarrow \hat{A} + 216^\circ = 360^\circ \Rightarrow \hat{A} = 144^\circ$$

از طرفی داریم:

$$\frac{\text{تعداد کارکنان } A}{\text{تعداد کل کارکنان}} = \frac{\text{زاویه}}{360^\circ} \Rightarrow \frac{x}{80} = \frac{144}{360} \Rightarrow \frac{80 \times 144}{360} = 32$$

۴۰ - گزینه ۱ عدد روی محور افقی مربوط به وزن هاست. بنابراین:

$$60 + x + 90 + 100 = 80 \Rightarrow \frac{60 + x + 90 + 100}{4} = 80$$

$$\Rightarrow 250 + x = 320 \Rightarrow x = 320 - 250 = 70$$

قدها را می‌نویسیم.

$$\rightarrow 40, 160, y, 200 \rightarrow \text{میانۀ: } \frac{160 + y}{2} = 170 \quad (\text{چون تعداد داده‌ها زوج است، میانۀ برابر میانگین دو داده وسط است.})$$

$$\Rightarrow 160 + y = 340 \Rightarrow y = 180 \Rightarrow x + y \stackrel{x=70, y=180}{=} 70 + 180 = 250$$

۴۱ - گزینه ۳ مفهوم این بیت تقابل همیشگی احساس و عقل است و به دنیاطلبی و مذمت آن ارتباطی ندارد.

۴۲ - گزینه ۳ مفهوم بیت سوم: بی‌قراری و بی‌صبری عاشق از دیدن روی معشوق.

مفهوم دیگر ابیات: لزوم کنار گذاشتن «خود» در راه رسیدن به معشوق ازلی و ابدی.

۴۳ - گزینه ۴ در گزینه «۴» شعر حس و حالی عاشقانه دارد اما در سایر گزینه‌ها شعر آمیخته با پند و اندرز است.

۴۴ - گزینه ۱ تضاد: درد و دوا / واج آرایی: تکرار واج «آ» / واژه آرایی: تکرار «دیدم»

۴۵ - گزینه ۴ در بیت گزینه ۴ واج آرایی (م) موجود است، اما تشخیصی به چشم نمی‌خورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: واج آرایی (م) - واژه آرایی (مست)

گزینه ۲: پرده زلف (تشبیه)، آفتاب، ماه، خورشید، سحاب (تناسب)

گزینه ۳: دینی و عقبی (تضاد) - سر فرود آوردن در برابر چیزی (کنایه)

۴۶ - گزینه ۲ ج واج آرایی (ک)

الف) تشبیه - دلم همچون باغ بهاران گشته است.

د) واژه آرایی پیشانی و نیست

ب) استعاره - چرخ کبود (آسمان)

نکته: واژه آرایی همان آرایه «تکرار» است.

۴۷ - گزینه ۱ الف) سیل فنا (تشبیه)، بنیاد هستی بر کند (کنایه)، کشتی نوح (تلمیح)

ب) نتوانستن کشیدن (کنایه)، این بیت اشاره به آیه قرآن (إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ) دارد. (تلمیح)

پ) چنگ و چنگ (جناس) چنگ در مصراع اول: مجاز از دست / در مصراع دوم: نوعی ساز

ت) میان خطر جای بودن ندیدن (کنایه از فرار کردن)

ث) تکرار «ذرّه» (واژه آرایی)

۴۸ - گزینه ۲ گزینه «۲»: معنی «راست» اول و «راست» دوم متفاوت است. «راست» اول در معنای درست و «راست» دوم «سمت راست» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «من»، «گل»

گزینه «۳»: بد

گزینه «۴»: بارها و تو

۴۹ - گزینه ۱ زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلّق داشته است و آن را «فارسی میانه» نامیده‌اند.

۵۰ - گزینه ۳ توضیح این گزینه درباره زبان پهلوی است نه فارسی دری.

۵۱ - گزینه ۱ ناصر خسرو نماینده شعر اندرزی، رودکی نماینده شعر غنایی، فردوسی نماینده شعر حماسی و کسایی نماینده شعر اندرزی هستند.

۵۲ - گزینه ۲ مفاهیم ذهنی شعر شاعران قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، از قلمرو تعلیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت؛ بنابراین بیت گزینه «۲»، که مفهومی عرفانی (فنا فی الله) دارد، نمی‌تواند سروده شاعران این عصر باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کسی که درد نکشیده است، حال دردمند را نمی‌فهمد.

گزینه «۳»: مرگ قدرتمندان و ناپایداری دنیا

گزینه «۴»: نكوهش جهان ناپایدار

۵۳ - گزینه ۱ مصراع گزینه ۱ یازده هجا، مصراع گزینه ۲ ده هجا، مصراع گزینه ۳ نه هجا و مصراع گزینه ۴ ده هجا دارد.

۵۴ - گزینه ۱ نیست / لیم / رود / رست / هیم (۵ هجای کشیده)

نیست	دل	گی	ری	ز	دُنْ	یا	بَنَدِ	دِ	ی	تَسَدِ	لیم	را
U-												
آت	شِ	نَم	رَو	د	گُل	زَا	رَسَتِ	اِب	اِب	را	هیم	را
			U-	U-			U-				U-	

در گل زار است - گل زار رست - حذف همزه صورت گرفته است.

دی | دار | می | ند | ما | یی | ی | پر | هیز | می | ک | نی
 گزینۀ ۲: با | زار | خی | ش | آ | ت | ش | ما | تیز | می | ک | نی
 (دار، هیز، تیز) ۳ هجای کشیده

از | سا | ی | آش | س | پهر | ز | می | گیر | می | ش | ود
 گزینۀ ۳: کو | ه | غ | می | ک | برد | ل | من | بار | کر | د | اند
 (پهر، گیر، بار) ۳ هجای کشیده

از | مرگ | م | ین | دی | ش | غ | م | رزق | م | خ | ر
 گزینۀ ۴: کی | هر | د | ب | وق | ت | خیش | نا | چار | ر | سد
 (مرگ، رزق، خیش، چار) ۴ هجا

۵۵ - گزینۀ ۲ سجع در این گزینۀ (مخروش - مجوش) از نوع مطرف و در سایر گزینۀ ها از نوع متوازی است.

۵۶ - گزینۀ ۱ واژه‌های ریش (ریشش) و پیش (پیشش) سجع متوازی دارند و ارزش این نوع سجع، از سجع‌های دیگر بیش تر است.

۵۷ - گزینۀ ۲ الف) دورۀ بازگشت ادبی، پنجمین دورۀ نثر فارسی در تقسیم‌بندی ملک‌الشعرای بهار است.

ب) منطقه رواج فارسی دری، نخست در شرق و شمال شرقی ایران بود.

ج) منظومۀ «درخت آسوریک» اصلی پارسی است.

د) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا از ویژگی‌های نثر دورۀ سامانی است که «تاریخ بلعمری» و «التفهیم» از نمونه‌های آن هستند.

۵۸ - گزینۀ ۲ مفهوم مشترک: اشتیاق بازگشت به وطن

۱ و ۳) رهایی از دل‌بستگی به وطن

۴) بلاکشی عاشق

۵۹ - گزینۀ ۴ در سه گزینۀ دیگر موازنه به کار رفته است؛ ولی در این گزینۀ ترصیع دیده می‌شود.

۶۰ - گزینۀ ۱ این گزینۀ از عوامل مهم پیشرفت زبان فارسی در این دوره است.

گزینۀ‌های «۲»، «۳» و «۴» از رخداد‌های عمده در این دوره است.

۶۱ - گزینۀ ۴ بررسی سایر گزینۀ‌ها:

گزینۀ «۱»: موضوع قابل توجه در شعر این دوره، علاقه‌مندی شاعران به سرودن غزل‌های لطیف و زیباست.

گزینۀ «۲»: در حوزۀ عراق عجم، شاعران تأثیرگذاری چون جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی ظهور کردند.

گزینۀ «۳»: از ویژگی‌های شعر فارسی این دوره، تأثیرپذیری برخی از شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن است.

۶۲ - گزینۀ ۳ در گزینۀ (۳) مانند بیت صورت سؤال، گفته شده هرچه از جانب خداوند برای بندگان رقم خورده، نیک است.

۶۳ - گزینۀ ۳ قافیه در گزینۀ «۳»، (رعنا - ما) براساس قاعدۀ «۱» است.

توضیح نکات درسی:

در قاعدۀ «۱» هر یک از مصوت‌های «ا» و «و» به تنهایی اساس قافیه قرار می‌گیرند و در قاعدۀ «۲» یک مصوت با یک یا دو صامت پس از خود قافیه می‌سازند.

۶۴ - گزینۀ ۱ در بیت گزینۀ «۱» کلمات (انس و خرس) به دلیل فقدان حروف مشترک، قافیه صحیح نمی‌سازند.

بررسی سایر گزینۀ‌ها:

گزینۀ (۲): (جوان و بدان) = کلمات قافیه / ان = حروف قافیه

گزینۀ (۳): (چنان و آسمان) = کلمات قافیه / ان = حروف قافیه

گزینۀ (۴): (بهل و بخل) = کلمات قافیه / ل = حروف قافیه

۶۵ - گزینۀ ۲ بررسی آرایۀ جناس در سایر گزینۀ‌ها:

گزینۀ (۱) جناس ناهمسان ← یاد و زاد

گزینۀ (۳) جناس ناهمسان ← یاد و باد

گزینۀ (۴) جناس ناهمسان ← اُستاد و استاد

۶۶ - گزینۀ ۱ تشریح عبارت:

- به عمد زدن بازیکن به بازیکن حریف ← کنش اجتماعی

- به زمین افتادن بازیکن ← پیامد ارادی کنش

- دادن کارت قرمز توسط داور به بازیکن ← پیامد ارادی کنش

– اخراج شدن بازیکن از زمین بازی ← پیامد ارادی کنش

۶۷ – گزینه ۴ تنهایی فیلم دیدن و تنهایی زندگی کردن، کنش اجتماعی محسوب نمی‌شوند.

«کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش اجتماعی آگاهی و ارادهٔ کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.»

۶۸ – گزینه ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست – نادرست (پیدایش یک هنجار)

(۲) درست – درست

(۳) درست – درست

(۴) نادرست (اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد) – درست

۶۹ – گزینه ۱ پدیده‌های تکوینی، پدیده‌هایی هستند که انسان آنها را ایجاد نمی‌کند، ولی به‌واسطهٔ ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

۷۰ – گزینه ۳ تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) هر نهاد اجتماعی شیوهٔ قابل قبول بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیرقابل قبول افراد را طرد می‌کند.

ب) نهاد اجتماعی مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.

۷۱ – گزینه ۴ – پدیده‌های اجتماعی از کنش‌های اجتماعی افراد تشکیل شده‌اند که از اجزای جهان اجتماعی محسوب می‌شوند.

– عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی است که تغییر در این لایه‌ها، منجر به تغییر جهان اجتماعی خواهد شد.

– فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند و حقوق و تکالیف به یکدیگر وابسته‌اند.

۷۲ – گزینه ۲ بررسی موارد نادرست:

الف) منظور از جهان متجدد غرب بعد از رنسانس یعنی غرب چهارصد سال اخیر است.

ت) جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به‌دست می‌آیند علم می‌داند.

۷۳ – گزینه ۲ الف) پابرجا ماندن جهان اجتماعی و بقای پیامدهای آن نتیجهٔ مشارکت اجتماعی افراد است.

ب) عدم استفاده از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان نتیجهٔ رویکرد دنیاگرای است.

پ) اینکه جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده که همه در اختیار و کنترل بشرند، نتیجهٔ طرد عناصر معنوی و مقدس است.

۷۴ – گزینه ۴ – روستایی: انتسابی (فرد در پدید آمدن آن نقشی ندارد)، اجتماعی (فرد بدون عضویت در یک گروه اجتماعی نمی‌تواند این ویژگی را داشته باشد)، ثابت (تغییر نمی‌کند).

– منضبط: فردی (فرد بدون حضور در اجتماع هم این ویژگی را داراست)، اکتسابی (فرد در شکل‌گیری آن نقش دارد)، متغیر (در طول زندگی ممکن است دچار تغییر شود).

– کارمند: متغیر (ممکن است بنابه شرایطی تغییر کند)، اکتسابی (فرد در شکل‌گیری آن نقش دارد)، اجتماعی (بدون حضور در اجتماع نمی‌توان این ویژگی را داشت).

۷۵ – گزینه ۴ فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند.

۷۶ – گزینه ۴ برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر می‌کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی، دارایی و ... اوست. ولی برخی ویژگی‌ها تغییر نمی‌کنند؛ مانند زمان و مکان تولد

و ... هر فردی در طول زندگی خود، تغییرات هویتی بسیاری را پشت سر می‌گذارد. ولی خود می‌داند همان شخصی است که همهٔ آن تغییرات را سپری کرده است. شهری بودن یک ویژگی ثابت

است، ولی امین بودن و مدیر بودن، ویژگی‌های متغیر هستند.

فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد. امین بودن، یک ویژگی فردی و مدیر بودن و شهری بودن ویژگی‌های اجتماعی هستند.

افراد در بدو تولد، هویت اجتماعی انتسابی خود را به‌صورت انفعالی در محیط خانواده و ... می‌پذیرند.

با گذر زمان، آن‌ها به گونه‌ای فعال با محیط اجتماعی خود برخورد می‌کنند؛ هویت اکتسابی خود را به‌دست می‌آورند و متناسب با این هویت اجتماعی جدید، از موقعیت اجتماعی جدیدی برخوردار

می‌شوند. شهری بودن یک ویژگی انتسابی و امین بودن و مدیر بودن، ویژگی‌های اکتسابی هستند.

۷۷ – گزینه ۴ هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آنها مهم باشد، دوام می‌آورد. هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را

نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود. گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوهٔ زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم

می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد، این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. تزلزل فرهنگی نیز می‌تواند به بحران هویت منجر

شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. در آن صورت تغییرات اجتماعی از محدودهٔ تغییرات

درون جهان اجتماعی فراتر می‌روند و به‌صورت تحولات هویتی درمی‌آیند.

۷۸ – گزینه ۱ تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را

نداشته باشد. اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آمده راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود. در آن صورت تغییرات اجتماعی از محدودهٔ تغییرات درون جهان

اجتماعی فراتر می‌روند و به‌صورت تحولات فرهنگی درمی‌آیند و جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود.

۷۹ – گزینه ۱ تزلزل فرهنگی ← تحولات هویتی

۸۰ – گزینه ۱ در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

۸۱ – گزینه ۲ چین‌خوردگی‌های دیواره‌مانند با دره‌های موازی و به طول صدها کیلومتر، چشم‌انداز نواحی کوهستانی غربی کشور از مریوان در کردستان با جهت شمال غربی – جنوب شرقی تا

شمال تنگهٔ هرمز را تشکیل داده است. رشته کوه زاگرس از برخورد دو صفحهٔ شبه‌جزیرهٔ عربستان و صفحهٔ اوراسیا به وجود آمده است.

۸۲ – گزینه ۴ مرکز پرفشار از طریق جلوگیری از صعود هوای مرطوب باعث کاهش باران و ایجاد بیابان‌ها در کشور می‌شود و رشته کوه‌های البرز و زاگرس با جذب رطوبت، وضعیت آب و هوایی

را در نیمهٔ شمالی و غربی کشور مناسب کرده‌اند.

۸۳ – گزینه ۴ ارزش و نقش ارتباطی بین سه قارهٔ آفریقا، اروپا و آسیا که در گذشته اهمیت داشته و اکنون نیز به‌عنوان حلقه‌ای از زنجیرهٔ حمل‌ونقل کالا و نفت، اهمیت خود را حفظ کرده است.

خلیج فارس حدود ۶۶ درصد نفت و ۲۸ درصد گاز طبیعی جهان را دارا می‌باشد.

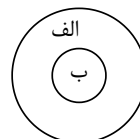
۸۴ – گزینه ۲ بررسی عبارت نادرست:

عبارت (ب): پس از جمع‌آوری و استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحلهٔ پردازش آغاز می‌شود.

- ۸۵ - گزینه ۱ نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود. سیمای سکونتگاه دانشگاهی با سکونتگاه صنعتی تفاوت دارد و سیمای دو سکونتگاه با نقش یکسان شبیه یکدیگر است. تشریح سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۲: نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر می‌کند و یا تکامل و توسعه می‌یابد.
- گزینه ۳: نقش هر سکونتگاه بر اساس وضع جغرافیایی آن، اعم از انسانی یا طبیعی تعیین می‌شود.
- گزینه ۴: اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
- ۸۶ - گزینه ۳ واژه جغرافیا، که برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد؛ شامل کلمات *GEO* (زمین) و *GRAPHY* (ترسیم و توصیف) است. او جغرافیا را «علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند».
- ۸۷ - گزینه ۲ در دوره صفویه و افشاریه، زندیه و قاجار عناصر اصلی تقسیمات کشوری ایران به ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.
- ۸۸ - گزینه ۱ در مناطق کوهستانی مکان‌هایی وجود دارد که سرچشمه رودهای متعددی هستند. به این مکان‌ها کانون‌های آبگیر می‌گویند.
- ۸۹ - گزینه ۴ دهستان تابع بخش، شهرستان تابع استان و بخش نیز تابع شهرستان است.
- ۹۰ - گزینه ۱ نقش‌های ناهمواری‌ها، رودهای دائمی و موقت، پراکندگی معادن و پوشش گیاهی بیانگر بعضی عوامل اثرگذار در پراکندگی جمعیت ایران است. حمل‌ونقل و ارتباطات، سرمایه و فناوری، سرمایه‌گذاری دولت‌ها و پیشینه و سابقه تاریخی از عوامل انسانی اثرگذار بر پراکندگی را نشان می‌دهد.
- ۹۱ - گزینه ۲ علم جغرافیا همانند سایر علوم برای رسیدن به پاسخ مسائلی که با آن روبه‌رو است به تحقیق و پژوهش می‌پردازد و این مراحل را طی می‌کند:
- ۱- طرح سؤال و بیان مسئله
 - ۲- تدوین فرضیه
 - ۳- جمع‌آوری اطلاعات
 - ۴- پردازش اطلاعات
 - ۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها
- ۹۲ - گزینه ۳ جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد؛ اما در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییرهایی می‌شود. متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور، از لحاظ سنی جمعیت را به گروه‌های مختلفی دسته‌بندی کرده‌اند.
- ۹۳ - گزینه ۱ جهت رشته کوه‌های بلند مانند البرز و زاگرس در پراکندگی جغرافیایی بارش کشور اثر دارد. این عامل موجب بارش‌های بیشتر در دامنه‌های شمالی البرز و دامنه‌های غربی زاگرس شده است.
- ۹۴ - گزینه ۴ مصریان سال را ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند و برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزودند و به قولی کیسه می‌گرفتند.
- ۹۵ - گزینه ۴ حکومت ساسانیان با اقدامات شاپور یکم و شاپور دوم، گسترش یافت و تثبیت شد.
- ۹۶ - گزینه ۱ در دوران سلسله هان آیین کنفوسیوس در چین دوباره رواج یافت و جاده ابریشم گشایش یافت و آیین بودا به چین راه یافت.
- ۹۷ - گزینه ۱ یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در ایران باستان، این است که سنت شفاهی بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است.
- ۹۸ - گزینه ۱ - در زمان ساسانیان کشور به سرزمین (ایالت)، حوزه (استان)، تسوگ (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم می‌شد. - بعد از حمله مغول از تقسیم‌بندی ایالتی استفاده و ایران به ایالات متعددی تقسیم شد.
- ۹۹ - گزینه ۱ دین مسیحیت در زمان کنستانتین رونق بی‌سابقه‌ای یافت؛ زیرا این امپراتور به مسیحیت گروید و فرمانی صادر کرد که آزادی این دین را در محدوده امپراتوری روم تضمین می‌کرد.
- ۱۰۰ - گزینه ۳ حکومت موریان در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید و یکی از اقدامات مؤثر حکومت‌ها انتخاب مأموران دولتی برپایه اصول و تعلیمات کنفوسیوس بود در چارچوب این اصول، افراد براساس توانمندی و شایستگی‌های خویش و نه بر مبنای ثروت و وابستگی‌های خانوادگی به خدمت گرفته می‌شدند.
- ۱۰۱ - گزینه ۴ فقط گزینه ۴ تصدیق است و تصدیق نیاز به استدلال دارد، بقیه گزینه‌ها تصور است.
- ۱۰۲ - گزینه ۳ «دست به عصا بودن، کنایه از احتیاط کردن است؛ اما در اینجا به معنای ظاهری‌اش (در دست داشتن عصا) تعبیر شده است.
- ۱۰۳ - گزینه ۳ اگر برای سالبه جزئی، عکس لازم‌الصدق در نظر بگیریم، دچار مغالطه ابهام انعکاس شده‌ایم.
- ۱۰۴ - گزینه ۳ وصف مطرح‌شده در صورت سؤال می‌تواند هم بیانگر مفاهیم کلی و هم بیانگر مفاهیم جزئی باشد. مثلاً مفهوم «خدا» یک مفهوم کلی است؛ هرچند یک مصداق در خارج دارد، اما ذهن انسان می‌تواند خدایان متعددی را در ذهن بسازد (کما اینکه در بسیاری از تمدن‌های باستان اعتقاد به خدایان متکثر وجود داشته است). از طرفی یک مفهوم جزئی مانند «حافظ» هم این‌گونه است که یک مصداق دارد و امکان ندارد مصداق دیگری داشته باشد.
- ۱۰۵ - گزینه ۱ «از انتخاب شما راضی هستم» مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است؛ زیرا به دو معنا به کار می‌رود: ۱) از انتخاب کردن شخص شما راضی هستم. ۲) از انتخابی که شما انجام داده‌اید، راضی هستم.
- ۱۰۶ - گزینه ۱ اگر موضوع قضیه حملی، مفهومی جزئی باشد آن قضیه را «شخصیه» می‌نامند. در گزینه «۱» موضوع: یعنی «علم پزشکی» مفهومی کلی است؛ بنابراین قضیه «علم پزشکی هر روز در حال پیشرفت است» یک قضیه شخصی نیست.
- ۱۰۷ - گزینه ۳ تعریف عطر به ماده‌ای خوشبو، جامع است اما مانع نیست؛ زیرا گل نیز خوشبو است و تعریف مربع به شکل چهارضلعی، جامع است اما مانع نیست، زیرا همه مربع‌ها شکل چهارضلعی هستند. اما همه چهارضلعی‌ها مربع نیستند. (می‌تواند مستطیل یا لوزی یا ... باشد)
- اما تعریف «مسلمان معتقد به امامان» مانع است، زیرا همه کسانی که به امامان معتقدند مسلمانند اما جامع نیست، زیرا مسلمانانی هستند که به امامان اعتقاد ندارند.
- ۱۰۸ - گزینه ۳ در گزینه ۱ دیوان شرقی غربی، نام دیوان گوته، در گزینه ۲ کعبه و در گزینه ۴ دعای کمیل جزئی هستند.
- ۱۰۹ - گزینه ۳ توجه داشته باشید که علم منطق و منطق متفاوت هستند. کارکرد طبیعی ذهن انسان و انتسابی و جبری اما علم منطق اکتسابی است و تجربه در فراگیری آن تأثیر دارد.

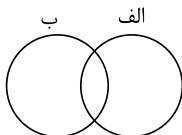
۱۱۰ - گزینه ۴

بعضی الف‌ها ب هستند.
بعضی الف‌ها ب نیستند.
هر ب الف است.

عموم و خصوص مطلق

بعضی الف‌ها ب هستند.
بعضی الف‌ها ب نیستند.
بعضی ب‌ها الف هستند.
بعضی ب‌ها الف نیستند.

عموم و خصوص من وجه

۱۱۱ - گزینه ۴ تصورات مسجد، سیاره و نماز ظهر «کلی» هستند.

۱۱۲ - گزینه ۲ دلالت کلمات مشخص شده در هر دو بیت حافظ، تضمینی است و بخشی از معنای اصلی را شامل می‌شود.

هیچ شخصی نمی‌تواند کل موهای خود را به باد بسپارد بلکه بخشی از موهای خود را در مسیر باد قرار می‌دهد.

منظور از شهر، مردم شهر هستند نه خود شهر.

۱۱۳ - گزینه ۲ گزینه «۲» جامع نیست؛ زیرا تمامی مصادیق مفهوم «پرنده» را در بر نمی‌گیرد (مثلاً شامل شترمرغ نمی‌شود). همچنین این تعریف مانع نیست؛ زیرا بر مصادیق مفاهیم دیگر نیز صدق می‌کند (مثلاً مفهوم هواپیما را نیز در بر می‌گیرد).

۱۱۴ - گزینه ۴ همه شاگردان کلاس A باهوشند. «برخی از باهوش‌ها، شاگردان کلاس A هستند. (عکس مستوی موجبه کلی، موجبه جزئی است).

همه شاگردان کلاس A باهوشند. «برخی از شاگردان کلاس A باهوش نیستند. (متناقض موجبه کلی، سالبه جزئی است).

۱۱۵ - گزینه ۲ در تعریف لغوی، معنای لغوی یک مفهوم یا نحوه شکل‌گیری لغوی یک مفهوم بیان می‌شود. در آن از لغات و اصطلاحات مترادف و آشنا برای شنونده استفاده می‌شود؛ مانند تعریف «امام به پیشوا و پیشرو».

۱۱۶ - گزینه ۲ درباره منابع و امکانات و ثروت‌های طبیعی و انسانی دو نکته مهم وجود دارد:

نکته اول: منابع و امکانات در دسترس انسان محدود است.

نکته دوم: انسان در بهره‌برداری از این منابع محدودیت دارد.

از این رو محدودیت وضعیتی را ایجاد می‌کند که اقتصاددان‌ها به آن «کمیابی» می‌گویند.

۱۱۷ - گزینه ۳

$$\text{درآمد سالانه} = ۶۰۰ \times ۴۵۰,۰۰۰ = ۲۷۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{مجموع هزینه‌های سالانه تولیدکننده} = (۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ \times ۵) + ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۵۵,۰۰۰,۰۰۰ + (۱,۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۲) = ۱۵۴,۶۰۰,۰۰۰$$

هزینه - درآمد = سود

$$\text{سود} = ۲۷۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۵۴,۶۰۰,۰۰۰ = ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰$$

۱۱۸ - گزینه ۱

میلیون ریال ۳۰ = اجاره سالانه کارگاه

میلیون ریال ۳۰۰ = اجاره سالانه کارگاه = ۱۰ × ۳۰ = ۱۰ × ۳۰ = ۳۰۰ هزینه خرید ماشین‌آلات

میلیون ریال ۶۰ = اجاره سالانه کارگاه = ۲ × ۳۰ = ۲ × ۳۰ = ۶۰ هزینه خرید ماده اولیه

میلیون ریال ۱۵۰ = هزینه پرداخت حقوق سالانه

میلیون ریال ۶۰۰ = هزینه خرید ماده اولیه = ۱۰ × ۶۰ = ۱۰ × ۶۰ = ۶۰۰ درآمد حاصل از فروش محصولات

میلیون ریال ۵۴۰ = مجموع هزینه‌های تولید کارگاه = ۳۰ + ۳۰۰ + ۶۰ + ۱۵۰ = ۵۴۰

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

میلیون ریال ۶۰ = ۵۴۰ - ۶۰۰ = هزینه‌های تولید - درآمد = سود

توجه: خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه جزو هزینه‌های تولید کارگاه تولیدی نیست.

۱۱۹ - گزینه ۱ یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقراری عدالت است. دولت‌ها موظفاند از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد، با فقر و بیکاری مبارزه کنند. مردم نیز برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آنها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه، کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

۱۲۰ - گزینه ۴ اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت شود، اولاً از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به نوعی هدررفت آنها محسوب می‌شود (چرا که منابع کمیاب هستند) ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد. صادرات کالا به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تری به فروش برسانند و همچنین به منظور رقابت با تولیدکنندگان دیگر به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار شوند.

۱۲۱ - گزینه ۲ براساس اصل مزیت مطلق هر منطقه یا کشور باید منابع و عوامل تولید خود را برای تولید کالاهایی به کار گیرد که هزینه تولید آن نسبت به هزینه تولید کالای مشابه در کشورهای دیگر کمتر باشد و محصولات دیگر را از طریق مبادله با یکدیگر تأمین نمایند. بنابراین از آنجایی که هزینه تولید آناناس در کشور A کمتر است، آناناس را در داخل تولید می‌کند و موز را از کشور B می‌گیرد چون B در تولید موز مزیت مطلق دارد.

۱۲۲ - گزینه ۲ عواملی که منجر به تجارت بین‌المللی بین کشورها می‌شود، توان تولیدی منطقه یا کشوری را در مقایسه با منطقه یا کشوری دیگر، تغییر می‌دهد و موجب می‌شود تولید یک محصول نسبت به محصول دیگر مقرون به صرفه‌تر شود و به عبارت دیگر "مزیت اقتصادی" ایجاد کند.

۱۲۳ - گزینه ۴ موارد گزینه «۴» عواملی هستند که باعث می‌شود یک کشور به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک‌تر شود.

۱۲۴ - گزینه ۲ هزینه فرصت تولید چای در کشور «الف» کمتر از هزینه فرصت تولید چای در کشور «ب» است و همین امر باعث می‌شود تا کشور «الف» منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید چای اختصاص دهد. بنابراین کشور «الف» در تولید چای مزیت نسبی دارد.

۱۲۵ - گزینه ۴ مازاد عرضه (کمبود تقاضا) در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی وجود دارد که در این سوال بالاتر از قیمت ۲۵۰ ریال و شامل ردیف‌های ۵، ۶ و ۷ می‌باشد.

۱۲۶ - گزینه ۱ «الف» تولید کل به قیمت ثابت در سال ۱۳۹۵:

$$(80 \times 200) + (500 \times 40) = 16,000 + 20,000 = 36,000 \text{ ریال}$$

(ب) تولید کل به قیمت جاری در سال ۱۳۹۵:

$$(80 \times 300) + (500 \times 90) = 24,000 + 45,000 = 69,000 \text{ ریال}$$

۱۲۷ - گزینه ۴ در محاسبه تولید ملی یک کشور، باید ارزش همه خدمات و کالاهای نهایی که مردم کشور در طول یک سال (چه در داخل و چه خارج از کشور) تولید کرده‌اند، محاسبه شود. بنابراین ارزش پولی تولیدات یک سال شرکت مهندسی ایرانی که در چین مستقر است، جزء تولید ملی ایران محسوب می‌شود؛ چرا که توسط ایرانیان مستقر در خارج از کشور انجام شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در محاسبه تولید داخلی لحاظ می‌شود، نه تولید ملی.

گزینه ۲: ارزش پولی کالاهای قاچاق جزء تولیدات کشور محسوب نمی‌شود؛ زیرا قاچاق فعالیت غیرقانونی است.

گزینه ۳: در تولید کل کشور لحاظ نمی‌شود؛ زیرا زنان خانه‌دار در مقابل تهیه غذا پولی دریافت نمی‌کنند.

۱۲۸ - گزینه ۲ در بازار هنگامی کمبود اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب "افزایش قیمت کالا" می‌شود.

بالا رفتن قیمت باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند؛ پس در حالت کمبود، قیمت بالا می‌رود و فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله‌ی بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود؛ این سطح قیمت، همان قیمت تعادلی است.

۱۲۹ - گزینه ۴ «الف» انواع مالیات مستقیم، مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد

$$\text{میلیون تومان } 110 = \frac{1}{3} \times 330 = \frac{1}{3} \times \text{مالیات بر درآمد} = \frac{1}{3} \times \text{مالیات بر دارایی}$$

$$\text{میلیون تومان } 440 = 330 + 110 = \text{مالیات بر دارایی} + \text{مالیات بر درآمد اشخاص} = \text{مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی}$$

(ب) مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است که برابر با ۸۰ میلیون تومان است.

(ج)

$$\text{میلیون تومان } 470 = 220 + 50 + 200 = (2 \times 110) + \left(200 \times \frac{25}{100}\right) + 200 = \text{مالیات بر ارزش افزوده (VAT)} + \text{عواض نوسازی} + \text{مالیات بر مصرف} = \text{مجموع میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی}$$

مالیات غیرمستقیم پرداختی

۱۳۰ - گزینه ۱ - بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها: دوره قاجار

- اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور: نیمه اول حکومت صفویه

- نظام نوین در مالیات‌ستانی: دوره پهلوی

- تأسیس شرکت اسلامی: دوره قاجار

